

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **J. N.**, zastoupené JUDr. Jiřím Staňkem, advokátem se sídlem Žerotínovo nám. 8, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství,** se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2011, č. j. KUOK 4661/2011, sp. zn. KÚOK/106640/ 2010/ODSH-SD/7469, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 23. 1. 2012, č. j. 76 A 14/2011 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2.890 Kč k rukám advokáta JUDr. Jiřího Staňka, Žerotínovo nám. 8, Olomouc, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalovaný (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení výše označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2011, č.j. KUOK 4661/2011, sp. zn. KÚOK/106640/ 2010/ODSH-SD/7469, a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Napadeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 9. 9. 2010, podle něhož se měla žalobkyně dopustit dne 27. 5. 2010 přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 a § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, tím, že „...zastavila a stála osobním motorovým vozidlem ... tak, že mezi tímto vozidlem a tramvajovou kolejnicí nezůstal volný jízdní pruh široký nejméně 3,5 m a dále toto vozidlo řídila, aniž by byla držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.“ Tím žalobkyně porušila § 3 odst. 3 písm. a) a § 27 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb. Za to jí byla uložena pokuta 26.000 Kč, uložen zákaz řízení motorových vozidel na dobu 1 roku a stanovena k úhradě paušální částka nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

V žalobě žalobkyně namítala, že nebyla správně vyhodnocena subjektivní stránka stran druhého z uvedených přestupků, s tím že se správní orgány dostatečně nezabývaly námitkou, že neobdržela řádné a úplné rozhodnutí, z něhož by mohla důvodně nabýt vědomost, že nadále není oprávněným držitelem řidičského oprávnění. Žalovaný aniž by vyslechl navrženého svědka K. B., který byl přítomen otevření obálky s neúplným rozhodnutím, odmítl tuto námitku jako účelovou.

Krajský soud podané žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí žalované zrušil s tím, že nebyl zjištěn skutkový stav, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a to ve vztahu k přestupku, kterého se měla žalobkyně dopustit tím, že řídila vozidlo, aniž by byla držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění. Krajský soud vyšel ze zjištění, že žalobkyně již při prvním ústním jednání se správním orgánem I. stupně uvedla, že rozhodnutí podle něhož ji řidičské oprávnění zaniklo v důsledku záznamu 12 bodů obdržela neúplné (podle jejího tvrzení se jednalo o několik volných nesešitých listů, kde evidentně chyběly listy či list poslední s poučením o opravném prostředku, atd.), považovala jej za koncept rozhodnutí, a nepřiznávala mu žádnou váhu, přičemž žalovaný tyto námitky nesprávně považoval za účelové. Krajský soud přitom připomenul, že tato skutečnost (spornost úplnosti rozhodnutí o zániku řidičského oprávnění) byla meritorně předmětem samostatného soudního přezkumu, kde Krajský soud v Ostravě dospěl k závěru, že bylo povinností žalovaného zabývat se důvodností tvrzení žalobkyně a ověřit jejich pravdivost, a pokud by se tvrzení žalobkyně potvrdila, pak by toto rozhodnutí nemohlo nabýt právní účinky. Toto stanovisko a nepřezkoumatelnost daného rozhodnutí žalovaného pak potvrdil Nejvyšší správní soud, zamítl kasační stížnost žalovaného, a úvahy žalovaného (shodné jako v nyní souzené věci, zejména o nadbytečnosti navrhovaných důkazů) označil za nepřípustné, a obsah doručené zásilky za neprokazatelný a neprokázaný.

V kasační stížnosti žalovaný (stěžovatel), s odkazem na důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nejprve namítl, že výroková část napadeného rozsudku neobsahuje důvod zrušení rozsudku, jmenovitě zda bylo napadené rozhodnutí zrušeno pro nezákonnost, nebo pro vady řízení, a je tak uvedeno až v odůvodnění, což považuje za nedostatečné. Dále stěžovatel uvedl, že v době, kdy se žalobkyně dne 27. 5. 2010 dopustila předmětných přestupků, bylo rozhodnutí o zamítnutí námitek proti provedeným záznamům v registru řidičů v právní moci, a v evidenční kartě řidiče (žalobkyně) byla

vyznačena blokace všech skupin řidičského oprávnění ode dne 28. 4. 2010. Z tohoto žalovaný při posuzování přestupků ze dne 27. 5. 2010 vycházel jako ze zásadní skutečnosti a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu se potom opíral o presumpci správnosti správního aktu (která platí, dokud není dotčené rozhodnutí zrušeno). V této souvislosti stěžovatel vytýká krajskému soudu, že se nezabýval předmětem odvolacího řízení a poté žaloby, tj. zda žalobkyně byla či nebyla v době spáchání přestupku 27. 5. 2010 držitelem řidičského oprávnění, a namísto toho se vyjadřoval ke skutečnostem, které posuzoval Krajský soud v Ostravě v jiném řízení. S tím souvisí i námitka stěžovatele, v níž označuje výtku krajského soudu, že se nezabýval skutečností, zda bylo či nebylo žalobkyni řádně doručeno (rozhodnutí ve věci zániku platnosti řidičského oprávnění) za nedůvodnou. Stěžovatel uvádí, že těmito skutečnostmi se zabýval již v jiném samostatném správním řízení, ve spojení s tím zaujatý právní názor se však nevztahoval k řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění, tudíž byl v dané věci irelevantní. Dále stěžovatel uvádí, že není pravdou, že bylo rozhodováno v době, kdy byly řešeny otázky zásadního významu a mělo se vyčkat, než o předložených námitkách a důkazech proběhne řádné řízení. O námitkách bylo v době rozhodování pravomocně rozhodnuto a žalovanému nebylo známo, že by byla v dané věci podána správní žaloba. Stěžovatel dodává, že krajský soud věc neposuzoval podle stavu věci v době rozhodování, ale podle stavu pozdějšího, což je patrno z argumentace opřené o rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 6. 2011, který byl vydán zcela zjevně po vydání rozhodnutí žalovaného ve věci přestupků ze dne 27. 5. 2010. Takovýto postup považuje stěžovatel za postup v rozporu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel považuje napadený rozsudek z výše uvedených důvodů za nezákonný a nepřezkoumatelný. Nezákonnost spatřuje v absenci důvodů pro zrušení rozhodnutí podle § 75 odst. 1 s. ř. s. a nepřezkoumatlnost v absenci právních závěrů ve vztahu k důkazům, které správní orgán vzal za podklad pro své rozhodnutí, zejména pravomocnému rozhodnutí ve věci námitek proti záznamu bodů v bodovém hodnocení a výpisu z bodového hodnocení řidiče v době probíhajícího řízení o přestupku ze dne 27. 5. 2010.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně se v písemném vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožňuje s napadeným rozsudkem a navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Z obsahu soudního a správního spisu Nejvyšší správní soud ve vztahu k souzené věci zjistil, že podle protokolu o ústním jednání ze dne 20. 7. 2010 žalobkyně uvedla, že s přestupkem zastavení v blízkosti kolejiště souhlasí, nicméně s přestupkem řízení bez platného řidičského oprávnění nesouhlasí. Byla sice vyrozuměna o tom, že získala 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, nicméně proti tomuto podala námitky a podle jejího názoru o námitkách nebylo dosud rozhodnuto. Dne 6. 4. 2010 obdržela od Magistrátu města Olomouce zásilku, v níž bylo několik volných nesešitých listů, první z nich měl označení „Rozhodnutí o námitkách“, poslední list či listy s poučením, razítkem a podpisem zásilka neosahovala. Nerozuměla tomu, nepovažovala to za rozhodnutí, spíše měla za to, že jí byl omylem zaslán koncept jakéhosi rozhodnutí. Zásilce nerozuměl ani její známý K. B., který

byl otevření zásilky přítomen. Navrhla výslech K. B., tento návrh byl shledán jako nedůvodný. Z obsahu spisu mj. dále vyplývá, že v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve věci přestupků ze dne 27. 5. 2010 svoji argumentaci zopakovala, rozvedla proč se i nadále cítila být řádným držitelem řidičského oprávnění, a zdůraznila že správní orgán bezdůvodně odmítl provést důkaz výslechem jí navrženého svědka. Závěrem navrhla, aby jí odvolací orgán uznal vinnou toliko přestupkem podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona o přestupcích a uložil jí za jeho spáchání přiměřený trest.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

O věci samé uvážil Nejvyšší správní soud takto:

První kasační námitkou stěžovatele je, že výroková část napadeného rozsudku neobsahuje důvod zrušení rozsudku, přičemž podle něj daný nedostatek nelze zhojit v odůvodnění.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) soudy poskytují ochranu veřejných subjektivních práv tím, že (nejde-li o situaci, kdy v zákonem stanovených případech rozhodne o odmítnutí žaloby či zastavení řízení) k žalobním námitkám meritorně přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů z hlediska jejich souladnosti s hmotným právem a dodržení zákonných procesních postupů v řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí. Dospěje-li soud k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem anebo řízení před správním orgánem bylo zatíženo podstatnými vadami, napadené rozhodnutí *zruší,* přičemž tak může učinit buď z důvodu nezákonnosti, nebo z důvodu vad řízení (popř. z obou důvodů současně), v opačném případě žalobu *zamítne* (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).

V předmětné věci krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, kterým zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí ve věci přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 a § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud přitom ve výroku uvedl, že se rozhodnutí žalovaného ruší a věc se mu vrací, aniž by dodal, zda tak činí pro nezákonnost nebo pro vady řízení.

Je nutno uvést, že soudní praxe při formulaci zrušujících výroků není jednotná a krajské soudy někdy zrušující výroky formulují tzv. bez dalšího, jindy ve výroku uvádí i důvod rušení napadeného rozhodnutí, tj. že se rozhodnutí ruší pro nezákonnost nebo pro vady řízení (popř. z obou těchto důvodů). Nicméně vždy platí, že těžiště výroku spočívá v tom, zda se rozhodnutí ruší, či příp. zda se žaloba zamítá. Pokud se ve zrušujícím výroku současně uvádí nezákonnost nebo vady řízení, jde vždy „jen“ o důvody, pro které soud napadené rozhodnutí ruší. K tomu srov. např. *rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 1 Afs 20/2004 - 51*, www.nssoud.cz. Vlastní prostor pro uvedení a vyložení

rozhodných důvodů je potom v odůvodnění rozhodnutí, jako aktu, představujícího z pohledu výroku a odůvodnění (dále i poučení) jeden celek.

Z odůvodnění rozhodnutí, ve spojení s jeho výrokem, přitom musí být srozumitelně a přezkoumatelně zřejmé, z jakého důvodu bylo dané rozhodnutí zrušeno. Teprve pokud by z odůvodnění daného rozhodnutí nebylo zřejmé, co bylo důvodem („nezákonnost“ nebo „vady řízení“) zrušení napadeného rozhodnutí, bylo by třeba takové rozhodnutí zrušit jako nepřezkoumatelné. V dané věci je zřejmé, a stěžovatel to nerozporuje, že odůvodnění napadeného rozsudku zřetelně vymezuje, co vedlo soud ke zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. Za tohoto stavu věci tak Nejvyšší správní soud konstatuje, že se krajský soud neuvedením ve výrokové části, zda se napadené rozhodnutí ruší pro nezákonnost nebo pro vady řízení, žádného pochybení nedopustil, a tím spíše nelze hovořit o tom, že odůvodnění rozhodnutí nemohlo tvrzené pochybení zhojit.

Ostatně i kdyby vzhledem k ne zcela jednotné praxi krajských soudů při formulaci zrušujících výroků byla napadená formulace výroku hodnotitelná jako vada řízení, rozhodně by vzhledem k jejím absentujícím důsledkům nemohla být hodnocena jako vada, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s.].

Podstata dalších kasačních námitek potom míří k tomu, že v době, kdy se žalobkyně dopustila předmětného jednání a návazně bylo rozhodováno o jejích přestupcích, již bylo pravomocně rozhodnuto o blokaci jejího řidičského oprávnění, avšak krajský soud vztáhl své rozhodnutí k době pozdější, a to k době, kdy bylo v samostatném řízení až následně zrušeno odvolací rozhodnutí v dané věci (tj. ve věci blokace řidičského oprávnění žalobkyně). Stěžovatel jednak namítá, že k tomuto nemělo být nyní přihlíženo, neb se jednalo o samostatné řízení, a dále, že krajský soud navíc porušil § 75 s. ř. s., když podle jeho názoru nevycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že v řízení ve věci blokace řidičského oprávnění žalobkyně se jednalo o samostatné řízení, které ostatně dospělo až k soudnímu přezkumu, jehož důsledkem bylo zrušení předmětného rozhodnutí žalovaného krajským soudem a vrácení mu věci k dalšímu řízení, a to včetně zamítnutí kasační stížnosti žalovaného. Nejvyšší správní soud však na straně druhé nemůže souhlasit s tím, že k tomuto nemělo být v nyní projednávané věci přihlíženo. Naopak, jde naprosto zjevně o věci bezprostředně související, přičemž to, zda blokace řidičského oprávnění byla v souladu se zákonem a k datu spáchání přestupků žalobkyně byla právně účinná, je rozhodující pro posouzení nyní řešené věci, a to v žalobkyní rozporovaném spáchání druhého z uvedených přestupků, tj. že vozidlo řídila, aniž by byla držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění. Ve vztahu k nyní posuzované věci tak jde ve své podstatě o předběžnou otázku. Krajský soud tak v nyní posuzované věci nepochybil, když při vědomí rozhodnutí krajského soudu i Nejvyššího správního soudu stran rozhodnutí ve věci blokace řidičského oprávnění žalobkyně, a své vázanosti takto vysloveným právním názorem o této otázce, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Stěžovatel svůj nesouhlas s postupem a závěrem krajského soudu v nyní posuzované věci opírá o svoji nesprávnou interpretaci § 75 odst. 1 s. ř. s. Namítá, že krajský soud tím, že nevztáhl své rozhodnutí k době, kdy se žalobkyně dopustila předmětného jednání a kdy bylo rozhodováno o jejích přestupcích, ale k době pozdější, kdy bylo v samostatném řízení již následně zrušeno odvolací rozhodnutí ve věci blokace řidičského oprávnění žalobkyně, porušil § 75 s. ř. s., když podle názoru stěžovatele nevycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

K tomu je třeba uvést, že skutkový a právní stav, jak je má na mysli § 75 odst. 1 s. ř. s., jsou objektivní kategorie, které existují nezávisle na tom, zda a jak se vyvíjí jejich právní hodnocení. Postup při právním hodnocení skutkového a právního stavu stran věcí rozhodovaných správními orgány ve vždy posuzované věci, a jeho právní důsledky, se potom řídí příslušnými procesně právními režimy, a to jednak v rámci správního řízení a dále pak i v rámci soudního přezkumu ve správním soudnictví. Při těchto posloupných právních hodnoceních skutkového a právního stavu posuzované věci je vždy nutno reflektovat a také respektovat související rozhodné právní závěry, byť příp. i ze samostatně vedených, nicméně obsahově věcně souvisejících řízení.

Je jistě třeba souhlasit s tím, že v situaci, kdy žalovaný při rozhodování v předmětné věci vycházel z tehdy existujícího stavu pravomocného rozhodnutí ve věci blokace řidičského oprávnění žalobkyně, a nebylo mu známo, že žalobkyně podala v dané věci žalobu, měl zato, že rozhoduje v souladu se zákonem. Jestliže však bylo později v návazném přezkumném soudním řízení rozhodnutí, jímž bylo zpravomocněno rozhodnutí ve věci blokace řidičského oprávnění žalobkyně, zrušeno, byl žalovaný tímto právním hodnocením zavázán, tejně jako musel tento právní závěr (toto právní hodnocení) zohlednit i krajský soud při soudním přezkumu v nyní projednávané věcně související věci. Krajský soud přitom nevycházel z jiného skutkového a právního stavu věci než existoval době, kdy se žalobkyně dopustila předmětného jednání a kdy bylo rozhodováno o jejích přestupcích, jak tvrdí stěžovatel, ale toliko z jejich jiného právního hodnocení, a to aktuálně „posledního v řadě“, které nemohl pominout.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě netrpí namítanými vadami a kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Naopak žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, a tak jí soud přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 2.890 Kč. Výše nákladů řízení byla stanovena podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a to za úkon právní služby spočívající v podání vyjádření ke kasační stížnosti dle § 9 odst. 3 písm. f) a dle § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky a za náhradu hotových výdajů, tedy ve výši 1 x 2.100 Kč a 1 x 300 Kč, celkem 2.400 Kč. Protože advokát žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 480 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel je tedy povinen zaplatit žalobkyni na

náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2.880 Kč k rukám advokáta JUDr. Jiřího Staňka do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. července 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu